

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งประกอบไปด้วยกลุ่มชาติพันธุ์ (Ethnic Groups) หลายกลุ่ม ในวิถีชีวิตของแต่ละกลุ่ม ล้วนมีวัฒนธรรมของตนเอง แต่เนื่องจากประชากรส่วนมากของประเทศนับถือศาสนาพุทธ และมีวัฒนธรรมอันสืบเนื่องจากพุทธศาสนา ดังนั้นประชากรที่นับถือศาสนาอื่นและมีวัฒนธรรมแตกต่างออกไปจึงเรียกได้ว่าเป็นชนกลุ่มน้อย (อารง สุทธศาสตร์, 2520, หน้า 20) ประเทศไทยมีชนกลุ่มน้อยอยู่หลายกลุ่มดังที่ ผลงานการวิจัย เรื่องประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยได้นำเสนอว่า ชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยมีหลายกลุ่มมีชื่อเรียกต่างๆ กันราว 104 ชื่อ และพบว่ามีกลุ่มชาติพันธุ์อยู่ประมาณ 60 กลุ่ม เช่น อีเกอ มูเซอ ลีซอ ลัวะ มอญ เป็นต้น โดยเฉพาะ คนเชื้อสายมอญได้เข้ามาอยู่ในประเทศไทย ก็มีเป็นจำนวนมาก ดังที่ สุภากร จินตมณีโรจน์ (2536, หน้า 11) ได้กล่าวว่า มีคนเชื้อสายมอญอยู่หลายจังหวัดด้วยกัน เช่น จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลพบุรี อุทัยธานี ตาก สระบุรี อโยธยา ปทุมธานี นนทบุรี กรุงเทพฯ สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม ราชบุรี เพชรบุรี และนครปฐม ในบรรดาชนเชื้อสายมอญเหล่านี้ มีมากที่สุดที่พูดภาษามอญไม่ได้แล้ว ที่ยังประพฤติดำเนินชีวิตตามประเพณีมอญอย่างเต็มรูปแบบก็มีเฉพาะบางที่เท่านั้น แต่ชนกลุ่มน้อยชาวมอญก็อยู่กันอย่างสงบไม่ค่อยจะมีปัญหา ดังปรากฏในผลการวิจัยของ สุจริตลักษณ์ ศิผดุง (2538, หน้า 11) ที่กล่าวไว้ว่า สิ่งสำคัญที่เชื่อมโยงให้ชาวไทยและชาวมอญอยู่ด้วยกันได้อย่างราบรื่นก็คงเป็นเพราะทั้งสองฝ่ายมีศรัทธาร่วมกัน และการที่ทั้งสองฝ่ายต่างนับถือพุทธศาสนานิกายหินยานเหมือนกัน ก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ประสมกลมกลืนกันได้อย่างสนิท จึงไม่ค่อยปรากฏข่าวที่เป็นปัญหามากนัก ซึ่งต่างกับพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีปัญหาความ ไม่สงบเป็นข่าวให้ได้ยินและได้เห็นกันอยู่เสมอ

พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นตัวอย่างที่นักวิชาการต่างนำมาเป็นกรณีศึกษากันมากมาย เนื่องจากพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อันประกอบด้วยจังหวัดยะลา ปัตตานี สงขลา และนราธิวาส เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากจังหวัดอื่นๆ หลายประการทั้งด้านประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ตลอดจนสังคม และวัฒนธรรม กล่าวคือ ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิม ดังนั้นจึง

ทำให้เกิดลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ คือ ลักษณะของประชากรที่นับถือศาสนาอิสลาม ประกอบกับความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของกลุ่มชาวมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผูกพันใกล้ชิดกับมาเลเซียมาก ยังผลให้เกิดปัญหาในทางการเมืองการปกครองของประเทศมาโดยตลอด อาทิ ปัญหาขบวนการแบ่งแยกดินแดน ซึ่งแยกเป็นหลายกลุ่ม ขบวนการเหล่านี้นอกจากปฏิบัติการก่อความไม่สงบโดยตรง เช่น เรียกค่าคุ้มครอง ลอบวางระเบิดเส้นทางคมนาคม แล้ว ยังอุบาย ปลุกระดมเพื่อนร่วมศาสนา โดยนำความแตกต่างทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรมมาเป็น เครื่องมือชักจูงให้ชาวไทยมุสลิม มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อรัฐบาล และสร้างความแตกแยก ระหว่างประชาชน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อันอาจนำไปสู่ปัญหาความมั่นคง ของประเทศได้ (จิรวุฒิ อนุสรณ์นกรการ, 2536, หน้า 1) แนวคิดนี้สอดคล้องกับ รายงานของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (2537, หน้า 6) ที่ได้สรุปสภาพปัญหา และแนวโน้มของจังหวัดชายแดนภาคใต้ว่า ปัญหาประการแรกคือ การพัฒนาที่ล่าช้า ด้วยศักยภาพพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้จึงยังไม่ได้รับการเสริมสร้างให้ถึงระดับที่เอื้ออำนวยได้อย่างเต็มที่ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน เส้นทางคมนาคม การบริการของรัฐที่ไม่มีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีสภาพยากจนและมีความเป็นอยู่ที่ไม่ดีเท่าที่ควร ประการที่สอง ได้แก่ปัญหาความไม่สงบเรียบร้อย หรือการใช้ความรุนแรงจะยังคงมีอยู่ต่อไป กล่าวคือทราบได้ที่ แนวทางสันติ หรือแนวทางการเมืองยังไม่มีน้ำหนักเพียงพอ อีกทั้งสภาพทางสังคม ที่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงในระดับที่ดี จึงทำให้บุคคลในสังคมนั้นใช้วิธีการในการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้องได้ เมื่อมีปัญหาขัดแย้งหรือเกิดเงื่อนไข ในสังคมที่อาจเกิดจากการสร้างสถานการณ์ของผู้ไม่หวังดีก็จะทำให้เกิดปฏิกิริยาถูกโซ่โซ่ขยายตัว ไปสู่ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นด้วย และประการที่สาม คือ ปัญหาทางด้านสังคมจิตวิทยา อันเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อนมาก ประชาชน มีพื้นฐานจากความไม่เข้าใจ ความหวาดระแวง ความรู้สึกต่ออำนาจรัฐในทางลบ ที่สะสมมานานรวมทั้งความรู้สึกแตกต่างด้านศาสนา และวัฒนธรรม ความรู้สึกเหล่านี้เป็นความรู้สึกที่ฝังใจประชาชนมานานแล้ว และ จะเพิ่มมากขึ้นเมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งในทางสังคม

ในขณะที่ยกร่างพิจารณาด้านเศรษฐกิจแล้ว จังหวัดชายแดนภาคใต้มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ทั้งป่าไม้ แร่ธาตุ สัตว์น้ำ ประกอบกับมีสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชต่าง ๆ เช่น ยางพารา มะพร้าวและผลไม้ จึงทำให้รายได้ของภาคใต้ส่วนใหญ่มาจากผลผลิตของยางพารา สวนผลไม้และการประมง รายได้ของประชากรอยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อปีของบุคคลในประเทศซึ่งเท่ากับ 20,365 บาท ส่วนประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีรายได้เฉลี่ยต่อปีของบุคคลเพียง 15,266 บาท ทำให้ประชากรส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนไทยมุสลิม มีฐานะยากจน ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีเท่าที่ควร และยังส่งผลให้สภาพทาง

สังคมและ คุณภาพชีวิต ไม่ดีตามไปด้วย (ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้, 2533, หน้า 24)

จากสภาพการณ์ดังกล่าวจะเห็นว่าโครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องพึ่งพาด้านการเกษตรเป็นหลัก ขณะที่การเกษตรก็มีฐานะการผลิตแคบ ขึ้นอยู่กับยางพารา และ ผลไม้เป็นสำคัญไม่มีการประกันความผันผวนด้านราคาเพราะต้องพึ่งพาดตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะสิงคโปร์ และมาเลเซีย ส่วนยางพาราส่วนใหญ่มีขนาดเล็ก และเป็นขงพันธุ์เก่า นอกจากนี้อาชีพการประมงส่วนใหญ่เป็นประมงชายฝั่งขนาดเล็ก ต้องประสบกับปัญหาการลดจำนวนลงของปลาในขณะที่ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น อีกประการสำคัญคือประชาชน จำนวนไม่น้อยต้องประสบปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกิน นอกจากนี้จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังประสบกับปัญหาผู้ก่อการร้าย ซึ่ง เสาวนีย์ จิตต์หมวด (2531, หน้า 315) ได้กล่าว ว่าขบวนการต่างๆ ในภูมิภาคนี้ไว้คือ ขบวนการแนวร่วมปลดแอกแห่งชาติปัตตานี (Barisan National Pembesaran Patani : BNPP) ซึ่งเป็นกลุ่มที่เก่าแก่ที่สุด โดยมี ตนกูมะไฮยิดิน บุตรชายคนสุดท้ายของราชาปัตตานี แนวร่วมปลดปล่อยแห่งสาธารณรัฐปัตตานี (Barisan Revolution National) มีอุดมการณ์ค่อนไปทางสาธารณรัฐนิยมระบบอิสลามมิกสังคมนิยม เป็นองค์กรที่ปฏิวัติในเมือง และองค์กรร่วมเพื่อ กอบกู้อิสรภาพปัตตานี (Patani United Liberation Organization : PULO) เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นองค์กรเพื่อการกอบกู้อิสรภาพให้ชาวมุสลิมที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดมีการปลุกใจ ชาวมุสลิมให้คำนึงถึงชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของตนโดยโฆษณาให้เห็นว่าข้าราชการไทยกดขี่ข่มเหงเรียกเก็บภาษีอากรแล้วไม่ทำนุบำรุงบ้านเมือง นอกจากนี้ ยังมีการเรียกร้องขอสิทธิต่าง ๆ จากรัฐบาลเป็นกรณีพิเศษชนิดที่ให้กันไม่ได้ มีการเผยแพร่โฆษณาว่าบิดเบือน จากความเป็นจริงทางหนังสือพิมพ์ทั้งใน และนอกประเทศ เพื่อที่จะกลั่นแกล้งกล่าวโทษข้าราชการเพื่อยุยงปลุกปั่นให้ชาวไทยมุสลิมเกลียดชังชาวไทยพุทธ ที่สำคัญคือมีการสร้างความปั่นป่วนระส่ำระสายในบ้านเมือง เช่น เผาโรงเรียน วาระเบิดสถานที่ราชการ ปล้นสดมภ์ และจับคนเรียกค่าคุ้มครอง เป็นต้น

ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมา ล้วนแต่เป็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องเร่งรีบแก้ไขเพื่อมิให้เป็นปัญหาอีกหรือให้เหลือปัญหาน้อยที่สุด สิ่งที่จะสามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้เป็นอย่างดีก็คือการศึกษา เพราะการศึกษานั้น คนทั่วไปมองว่าเป็นเสมือนยาวิเศษที่เป็นปัจจัยในการส่งเสริมหรือสร้างสรรค์ตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังที่ วัลย์ ฮารูณี (2530, หน้า 189-190) ได้เสนอว่า การจัดการศึกษาเพื่อสร้างสันติภาพนั้น มีหลายแนวทางด้วยกัน คือ แนวทางที่หนึ่ง การจัดการศึกษาเพื่อสันติภาพในลักษณะของ การสอนเกี่ยวกับสถานการณ์ของโลก โดยเฉพาะในภูมิภาคที่ไม่มีสันติ ทั้งนี้เพื่อหาหนทางแก้ไขปัญหาคด้วยสันติวิธี กล่าวคือ ถ้าจะให้การศึกษาแก่คนเพื่อให้เห็นคุณค่าของการ มีสันติภาพ ก็ทำโดยวิธีการที่ว่า ที่ไหนมีความขัดแย้ง เช่นเกิดภาวะสงคราม

ทวิเคราะห์วิจัยเรื่องนั้น นำมาสอนเพื่อจะให้ทราบสาเหตุ และการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี
 แนวทางที่สอง เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสันติภาพในลักษณะ ของการศึกษาเรื่องเกี่ยวกับยุทธวิธี
 ทางทหาร ซึ่งถือว่าเป็นวิธีที่จะป้องกันการเกิดสงคราม แต่อย่างไรก็ตาม มีหลายทศนะไม่เห็น
 ด้วย เพราะเกรงว่าไม่สอดคล้องกับการศึกษาเพื่อสันติภาพ แต่ในการศึกษาทางด้านการทหารนั้น
 เป็นการมองในแง่ของการป้องกันการเกิดสงคราม และหาวิธีการที่รุนแรงน้อยลง เพื่อให้ยุติความ
 จัดแย้งอันที่จะทำให้เกิดสันติภาพได้ และแนวทางที่สาม การจัดการศึกษาเพื่อสันติภาพในลักษณะ
 ของการสร้างเสริมการพัฒนาคนเพื่อให้นักมีทัศนคติ ค่านิยมที่ใฝ่สันติทำให้แต่ละคนยึดมั่นในสันติ
 ปัญหาความขัดแย้งจะลดลงไปเอง ด้วยแนวคิดดังกล่าวทำให้เกิดข้อสงสัย ที่สำคัญว่าจะมีวิธีการ
 จัดการศึกษาอย่างไรให้คนใฝ่สันติในเรื่องนี้ นักการศึกษามีความเชื่อว่าเรื่องของการศึกษานั้นเป็น
 กระบวนการหนึ่ง ที่จะช่วยเสริมสร้างสันติภาพในสังคม และสันติภาพในโลกได้ ระบบการศึกษา
 สามารถ สร้างจิตสำนึกแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ หล่อหลอมทัศนคติ สอดแทรกความรู้
 ความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันให้แก่นุชน้อยในทุกระดับ อย่างไรก็ตามการเสริมสร้างสันติภาพ จะทำ
 ได้ต้องอาศัยความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของประเทศ เป็นพื้นฐานสำคัญ การศึกษาจึงมี
 ฐานะเป็นกิจกรรมสำคัญในการพัฒนาคน โดยจะมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างความเข้าใจอันดี
 ระหว่างประชาชนของประเทศ โดยเน้นความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 ในสถานศึกษา เน้นการสร้างจิตสำนึกในการเป็นส่วนหนึ่งของมนุษยชาติ อันจะก่อให้เกิดความ
 เข้าใจอันดีระหว่างกันและกัน อันเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสันติภาพ

ด้วยเหตุนี้สถานศึกษา และครูจึงมีหน้าที่สำคัญที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ
 มีลักษณะนิสัย และจิตใจในการใฝ่สันติ ทางสถานศึกษาต้องมีวิธีการปลูกฝังจิตสำนึก และ
 การสร้างกิจกรรมในการใฝ่สันติภาพ การดำรงอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างสันติสุข โดยให้มี
 ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดบทบาทในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อการเสริมสร้างสันติภาพ
 ให้แก่ผู้เรียน โดยเฉพาะครูสังคมศึกษา ย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์เป็นอย่างดี และ
 กว้างขวางจึงเป็นการง่ายต่อการที่จะปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการสร้างสันติภาพที่ถูกต้อง
 และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุขได้ ดังเช่นสถานศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้
 อันเป็นพื้นที่ ที่มีมักจะเกิดปัญหาการขัดแย้งด้าน การใช้ความรุนแรงอยู่เสมอ เช่น การเรียกค่า
 คุ้มครอง การเผาโรงเรียน การลอบยิงเจ้าหน้าที่ การลอบวางระเบิดสถานีรถไฟ ที่อำเภอหาดใหญ่
 ดังเช่น การลอบยิงเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จุดตรวจบ้าน โศกศิลา จุดตรวจหมู่บ้านบองอ
 ในจังหวัดนราธิวาส และป้อมตำรวจตลาดสามแยกบ้านเนียงจังหวัดยะลา เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่
 ตำรวจ และอาสาสมัครสังเวชชีวิต 6 ศพเป็นเหตุการณ์เกิดไล่เลี่ยกัน ในวันที่ 24 ธันวาคม 2544
 (วารสารสยามรัฐ, 2545, หน้า 6) หรือเหตุการณ์ การลอบวางระเบิดในวันที่ 7 เมษายน 2544

เวลา 14.30 น. ที่สถานีรถไฟชุมทางหาดใหญ่ ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 1 ศพ บาดเจ็บอีก 36 คน และในเวลา 19.30 น. ในวันเดียวกันก็มีการวางระเบิดอีก 2 จุด ในจังหวัดยะลา แรงระเบิดทำให้รถไฟสายยะลา – กรุงเทพฯ ต้องคงรางทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บอีกจำนวนมาก รวมทั้งในวันที่ 20 มิถุนายน 2545 ได้มีกลุ่มโจรสล่มือปฏิบัติการปล้นปืนหลวง ที่อุทยานแห่งชาติบางลาง อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา 33 กระบอก (พรชัย วีระณรงค์, 2545, หน้า 7) และในเหตุการณ์วันที่ 28 เมษายน 2547 เวลา 05.00 น. มีการก่อความไม่สงบในพื้นที่ จังหวัดยะลา ปัตตานี และ สงขลา เกิดการปะทะกันระหว่างกลุ่มโจร และเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวน 12 จุด กลุ่มกองโจรแบ่งกำลังออกเป็น ชุดละ 20-30 คนพร้อมอาวุธครบมือเขาจู่โจมจุดตรวจป้อมยามฐานปฏิบัติการของตำรวจ และทหารพร้อมๆกัน ผลของการสู้รบทำให้กลุ่มโจรเสียชีวิต 108 ศพ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ 5 ศพ เฉพาะที่มีสติครือเชะมีผู้เสียชีวิตถึง 32 ศพด้วยกัน (อศิศศักดิ์ ลิ้มปรั่งพัฒนกิจ, 2547 หน้า 2) สิ่งเหล่านี้ได้ทำให้บริเวณ จังหวัดชายแดนภาคใต้ไม่มีความสงบสุข ประชาชน ครู นักเรียน และ เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องอยู่กันอย่างหวาดผวาลอดมา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเสริมสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นในจังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ และมีความตระหนักถึงปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น ดังนั้น จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างสันติภาพ ของครูสังคมศึกษา ว่ามีการจัดการเรียนรู้ในการเสริมสร้างสันติภาพให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษาอย่างไร เพราะในเวลาที่ผ่านมามองเห็นได้ว่าผู้ที่ มีบทบาทในการเสริมสร้างสันติภาพในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสงบสุขนั้น จะได้แก่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร ผู้นำท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ยังไม่สามารถนำความสงบสุขกลับสู่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูสังคมศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติภาพ สำหรับ ผู้เรียน ช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2 จังหวัดนราธิวาส เป็นจังหวัดหนึ่งที่เป็นพื้นที่ ที่มีปัญหาของความขัดแย้งของความไม่สงบ ทั้งยังมีเขตแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย ทำให้เป็นพื้นที่ที่ง่ายต่อการหลบหนีของผู้ก่อการไม่สงบ ครูอาจจะแก้ปัญหานี้ได้ เพราะครูสามารถที่จะพัฒนาความคิดความเข้าใจ ของผู้เรียน ให้เป็นผู้มีความรักและใฝ่ในสันติภาพ รวมทั้งตระหนัก ถึงความสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ให้มีคุณภาพ สามารถช่วยเหลือกลุ่มคนในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติภาพสำหรับผู้เรียน
ช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2
ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัย คือครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาจำนวน 63 คน จากสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2 จำนวน 12 สถานศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดศึกษาทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน
เพื่อเสริมสร้างสันติภาพสำหรับผู้เรียนในช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส
เขต 1 และ 2 ซึ่งการเรียนรู้ในห้องเรียนได้แก่ การลดความขัดแย้งในตนเอง และระหว่างบุคคล
การเสริมสร้างคุณธรรมหลัก การสร้างทัศนคติที่ดีในการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และคนในโลก
การปลูกฝังความภูมิใจในความเป็นชาติของตน การรู้จักให้ความเคารพผู้อื่น ส่วนนอกห้องเรียน
ได้แก่ การทำเอกสารแผ่นพับ การทำโครงการกิจกรรมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเสริมสร้าง
สันติภาพการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข เป็นต้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูสังกัดศึกษาที่จัดขึ้น
เพื่อเสริมสร้างสันติภาพ สำหรับผู้เรียนในช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2

ครูสังกัดศึกษา หมายถึง ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ในช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2

สันติภาพ หมายถึง สภาพที่มีแต่ความสงบ ปราศจากความขัดแย้ง ความรุนแรง มีความ
ยุติธรรม และแนวทางต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความสงบ

การเสริมสร้างสันติภาพ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ทั้งใน และนอกห้องเรียนเพื่อ
เสริมสร้างสันติภาพสำหรับผู้เรียนในช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2

ผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 หมายถึง ผู้เรียนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2 ซึ่งได้แก่สถานศึกษานราธิวาส นราธิวาส นราธิวาสเฉลิมพระเกียรติกรมพล ดากาโบ บาเจาะ ร่มเกล้า รือเสาะชนูปถัมภ์ สุคิริน วิทยา ศึกษาสงเคราะห์นราธิวาส สุโหลงโกลด สุโหลงปาดิ บุญจิตประชาอุปถัมภ์ และ สถานศึกษาสวนพระวิทยา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลจากการวิจัยทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนรู้ของครูสังกัดมศึกษาเพื่อเสริมสร้างสันติภาพสำหรับผู้เรียนช่วงชั้นที่ 4 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 และ 2
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการเสริมสร้างสันติภาพให้แก่ครูผู้สอน และผู้เรียนในสถานศึกษาต่างๆ ได้